

Zveza bibliotekarskih društev Slovenije

Sekcija za šolske knjižnice

Mednarodni mesec šolskih knjižnic – oktober 2014

ŠOLSKE KNJIŽNICE: SRCE ŠOLE

Mednarodno združenje šolskih knjižničarjev (IASL - International Association of School Librarianship <http://www.iasl-online.org/>) tudi letos vabi k praznovanju in promociji šolskih knjižnic.

V slovenskem prostoru - Sloveniji in zamejstvu - bo projekt izpeljala **Sekcija za šolske knjižnice pri Zvezi bibliotekarskih društev Slovenije** v sodelovanju z Društvom šolskih knjižničarjev Slovenije. Središče letošnjega gesla "ŠOLSKE KNJIŽNICE: SRCE ŠOLE" opozarja na pomen šolskih knjižnic. Šolske knjižnice so nujno potrebne pri razvoju učnih spretnosti in pri razvoju kritičnega mišljenja. Šolski knjižničarji sodelujejo pri poučevanju, razvijanju učnih strategij, razvijanju različnih vrst pismenosti, razvijanju kritičnega mišljenja in ostalih kompetenc, ki so potrebne za delovanje v današnji družbi. Praznovanje mednarodnega meseca šolskih knjižnic pa opozarja na široko paleto dejavnosti, s katerimi knjižnice učence in starše opremljajo za življenje.

Leta 1999 so knjižničarji začeli praznovati svoj **mednarodni dan** na četrty ponedeljek v oktobru, **v Sloveniji smo ga prvič praznovali leta 2007, 22. oktobra**. Ker se je praznovanju pridruževalo čedalje več držav, se je leta 2008 odbor odločil, da praznovanje prilagodi lokalnemu okolju. James Henri, predsednik IASL, je ugotovil: »*Mednarodni dan šolskih knjižnic je dejansko prerasel v mednarodni mesec šolskih knjižnic. To pomeni, da knjižničarji sami lahko izberete ali dan ali teden ali celo ves mesec in ga napolnite z dejavnostmi, posvečenimi vaši knjižnici in s tem, kar šolska knjižnica pomeni šolski skupnosti.*« Mednarodni mesec šolskih knjižnic omogoča pristojnim za šolske knjižnice, da izberejo dan v oktobru, ki najbolj ustreza njihovi posebni situaciji, ko lahko praznično poudarijo pomembnost šolskih knjižnic. **Vse slovenske šolske knjižničarje in knjižničarke vabimo, da se pridružite in z obiskovalci knjižnic praznujete.**

Kako? Idej vam zagotovo ne manjka, lahko pa jih izberete iz predlogov v prilogi. Morda vam bodo v pomoč tudi gesla iz preteklih let (2007 – Učenje – okrepljeno z energijo šolske knjižnice, 2008 – Pismenost in učenje v tvoji šolski knjižnici, 2009 – Šolske knjižnice: panorama, zgodba zgodb, 2010 – Odprtost raznovrstnim izzivom – to so šolske knjižnice, 2011 – Šolske knjižnice opolnomočajo učence za življenje, 2012 – Šolske knjižnice – vez med preteklostjo, sedanostjo in prihodnostjo, 2013 – Šolske knjižnice: vstop v življenje).

Kdaj? Letos slovenski knjižničarji lahko praznovanja pričnemo prve dni oktobra ob tednu otroka. S praznovanjem želimo slovensko javnost opozoriti na delo šolskih knjižnic in izpostaviti njihov pomen pri pridobivanju znanja, krepitvi samopodobe, omogočanju empatije, treningu socialnih veščin učencev in dijakov.

Kaj lahko delamo na mednarodni dan šolskih knjižnic? (povzeto po spletni strani IASL, 2007 pripravila Alja Bratuša, 2010 in 2011 dopolnile članice IO sekcije za šolske knjižnice)

1. Na spletni strani šolske knjižnice/šole predstavimo mednarodni dan šolskih knjižnic.
2. Učencem in strokovnim delavcem šole spregovorimo o pomenu šolskih knjižnic za učenje in poučevanje.
3. Spodbujajmo branje na najrazličnejše načine:
 - ✓ Z učenci pripravimo pravljčni dogodek – ustvarjalno delavnico s pripovedovanjem in ustvarjanjem za mlade bralce in krajane.
 - ✓ Pripravimo delavnico za starše, kako naj motivirajo za branje svoje otroke.
 - ✓ Organiziramo pogovor o prebranem - čajanko za učitelje in starše.
 - ✓ Z učenci pripravimo priporočilni seznam petih slovenskih knjig, ki bi jih priporočali sovrstnikom po svetu. Seznam pošljimo na naslov IASL, kjer ga bodo objavili.
 - ✓ Za javnost organiziramo predstavitev raziskovalnih/projektnih nalog, pri katerih je sodelovala šolska knjižnica z viri in učenjem uporabe virov.
 - ✓ Organizirajmo knjižni sejem, na katerem predstavimo knjige in avtorje iz drugih dežel, knjige v drugih jezikih.
4. Učenci naj oblikujejo plakate, zloženko, podloge za miške, druge izdelke, na katerih predstavijo pomen šolske knjižnice. »Ideje« lahko uporabimo za novoletna darila.
5. Učenci naj izdelajo knjižne kazalke, ki prikazujejo pomembnost šolske knjižnice ali obeležujejo dan šolskih knjižnic.
6. Organizirajmo odprti dan šolske knjižnice, na katerega povabimo starše in druge goste.
7. Organizirajmo sobotni »literarni« sprehod po kraju/mestu in spregovorimo tudi o šolski knjižnici.
8. Povabimo pomembnega gosta in se z njim pogovarjamo o pomenu šolske knjižnice, mu pokažimo, kaj učenci počnejo v knjižnici ipd.
9. Povežimo se s splošno knjižnico in pripravimo skupen dogodek, ki ga lahko predstavimo novembra ob dnevu splošnih knjižnic: http://www.zbds-zveza.si/?q=node5/dan_splosnih_knjiznic
10. Povežimo se s šolsko knjižnico v drugi deželi in sodelujmo z njo prek e-pošte ali spletnih strani. **Letošnja novost je povezava med šolskimi knjižnicami z uporabo programa Skype, več na strani** <http://www.iasl-online.org/events/ism/ism-projects.htm>
11. Z učenci obiščimo drugo šolsko knjižnico. N. pr. Z učenci osnovnošolskih knjižnic obiščimo srednješolsko knjižnico.
12. Med starši, učitelji in drugimi z učenci izvedimo anketo o tem, kakšne so bile šolske knjižnice včasih. Izsledke objavimo.
13. Objavimo svoje dogodke in ideje v spletni učilnici za knjižnično dejavnost <http://skupnost.sio.si/login/index.php>, na blogu <http://monthofschoollibraries.blogspot.com/>.
14. O dejavnostih ob mednarodnem dnevu šolskih knjižnic poročajmo v lokalnih časopisih.
15. Objavimo poročila o poteku mednarodnega dneva šolskih knjižnic v šolskem glasilu ali zaprosimo učence, da pišejo o pomenu šolske knjižnice.

16. Učenci naj pregledujejo spletne strani šolskih knjižnic in odkrivajo razlike med njimi.
17. Praznujmo skupaj s knjižničarji, učitelji, ravnatelji, učenci, ljudmi, ki podpirajo knjižnice!
- 18.** Organizirajmo natečaje:

- **Literarni natečaj** Napišimo pesmi, kratke zgodbe na temo "knjižnica", napišimo ocene knjig. Predstavimo pisatelja ali pesnika.
- **Likovni natečaj** Rišemo junake iz knjig. Izdelajmo alternativno naslovnico za znano knjigo. Si predstavljaš sanjsko šolsko knjižnico? Kakšna bo knjižnica leta 2050?
- **Oblikovalski natečaj** Oblikujmo knjižnično podlogo za miško. Oblikujmo priponke, majice za učence-knjižničarje. Oblikujmo maskoto knjižnice. Učitelji in njihove najljubše knjige.
- **Fotografski natečaj** Dan v šolski knjižnici. Ljudje, ki berejo.

Članica izvršnega odbora sekcije za šolske knjižnice:
Tinka Fric-Kočjaž

Predsednica sekcije za šolske knjižnice:
Mirjam Klavž Dolinar